

[Laengkilde.]

mål ude i befolkningen. Jeg tror også, det vil være af værdi, såfremt den højtærede finansminister klart understreger dette.

Fra vor side er vi fuldstændig enige i, at det, som tjenestemændene har fået til gode, fordi deres lønsystem er et stift system, der ikke rummer mulighed for regulering i overenskomstperioden — hvad det private arbejdsmarked har mulighed for, og som det i meget vidt omfang sker på det private arbejdsmarked — nu skal dækkes i overensstemmelse med den enighed, som er opnået mellem tjenestemændenes repræsentanter og finansministeren.

Den alvorlige side af problemet er, at disse krav er blevet udskudt så længe, at det nu er meget kostbart at imødekomme dem. Det er imidlertid ikke tjenestemændenes skyld. Allerede forhandlingerne i 1961, som endte uden enighed mellem tjenestemændene og den daværende finansminister, hr. Philip, medførte, at tjenestemændene stod med et udækket krav på mellem 8 og 12 portioner. Alle kan vist være enige om, at det var meget beklageligt, at man ikke opnåede enighed i 1961, at det var uklogt at afbryde forhandlingerne, som den daværende finansminister gjorde. Man må håbe, at den fhv. minister nu kan frugtbar gøre denne erfaring i det fjerne land, hvor han er blevet rådgiver. Men derefter kom den såkaldte helhedsløsning, hvor man begik den letsindighed, dog med tilslutning af tjenestemændenes organisationer, at etablere lønstop for denne gruppe, som foruden tilgodehavendet fra 1961-forhandlingerne også i 1961 og 1962 havde fået et betydeligt tilgodehavende i kraft af lønudviklingen i disse år, og det er vel i meget væsentlig grad herfra, at det efterslæb stammer, som vi nu skal tage stilling til.

Tjenestemændene gik ind for lønstoppet, men vel nok ud fra den forudsætning, at helhedsløsningen skulle medføre en sådan samfundsmæssig stabilisering af økonomien, at det efter en 2 års periode var muligt at imødekomme deres krav. Her kommer vi til den for tjenestemændene og for borgerne i øvrigt meget beklagelige side ved situationen, som den foreligger i dag, nemlig til det faktum, at vor økonomiske situation er sådan, at det ikke er muligt at imødekomme tjenestemændenes krav uden udskrivning

af nye skatter i et sådant omfang, at de kan dække udgifterne. Derved er tjenestemændene kommet i en situation, som de ikke kunne forudse, men som for deres forhold til den øvrige befolkning vel nok er beklagelig, nemlig at der så at sige af finansministeren er skrevet tjenestemand på de kroner, som inddrives gennem de forøgede forbrugsafgifter, uagtet deres krav jo i virkeligheden beror på lønningens regler og ikke på nogen pludselig opstået situation. Jeg mener, at det af begivenhedsforløbet, som jeg har skildret det, må være muligt at udrage den lære, at man må ind på at regulere for kortere perioder, og jeg vil gerne spørge den højtærede finansminister, om han ikke er enig heri. Man har jo ansættelsesforhold i stat og kommune, hvor der med relativt korte mellemrum sker regulering på basis af lønudviklingen i det private arbejdsmarked. For tjenestemændenes vedkommende vil jeg tro at reguleringsforhandlinger burde finde sted i alt fald årligt; om muligt bør man vende tilbage til at gøre det på det tidspunkt, som var praksis før 1961, nemlig i oktober måned. I 1961 skete der jo det, at man trak forhandlingerne frem til april måned, og det er spørgsmålet, om man ikke skulle vende tilbage til systemet med en årlig regulering eller reguleringsforhandlinger i oktober måned.

Selve mekanikken i overenskomstreguleringen vil jeg gerne gøre til genstand for enkelte betragtninger af rent principiel karakter i overensstemmelse med forretningsordenens regler om lovforslags første behandling. I forbindelse med den såkaldte helhedsløsning gennemførte man for tjenestemændenes og pensionisternes vedkommende en art lavlønstillæg i form af forhøjelser af overenskomstportionerne på visse løntrin. Ved denne ordnings indførelse fremførte mit partis ordfører nogle betænkeligheder, som ikke har mistet deres kraft ved, at denne ordning nu gøres permanent. Jeg vil gerne understrege, at betænkelighederne afgjort ikke har nogen relation til det beløb, hvormed overenskomstportionerne udbetales til disse grupper. Jeg finder, at der meget vel kan være behov for en regulering af disse lønninger. Jeg er også klar over, at ordningen har virkning for forholdsvis få og jo ikke på slutlønninger. Men principielt er det vel i strid med 1958-lovens sigte, så-